

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Svmma, Sive Avrea Armilla Bartholomæi Fvmi Placentini,
ordinis Prædicatorum, ac hæreticæ prauitatis Inquisitoris**

Fumo, Bartolomeo

Antverpiae, 1570

Scvrrilitas.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30427

lo, qui est Christus, & vicarios Christi dubios pro dubijs teneat, nulli vt certo adhaereat: quia exponeret se periculo errandi, & temere ageret, dubio potius inhaerere tanq̃ certo. Deinde consulat peritos, & consentiatos, à quibus si firmū habuerit consilium, illud sequatur. Si verò consilium adhuc sit in ambiguo, non se deiet nunc ad hunc, vel illum, donec veritas fuerit manifesta. Consentit Caie. in sum. ibi, & ita tenendum esse arbitror.

3 **L I C E T** simpliciter heresis secund. Thom. supra. a. 2. sit maius peccatum quam schisma, tamē aliquādo maius est schisma, vel propter maiore cōtemptum, vel propter maius periculum. 4 **D E** poena schismaticorū conueniens est secun. Th. sup. ar. vi. quod excommunicentur, sicut voluerunt se à communione membrorū ecclesiae separare, quādoq; etiam per depositionē puniuntur. d. 23. c. in nomine dñi. & c. 2. de schismati. Recipientes ordines à schismaticis scienter, vel ex crassa ignorantia, solus Papa dispensat: secun. quod not. Pa. in c. fi. eo. ti. Si verò ex probabili ignorantia, episcopus potest dispensare. ar. c. 1. & 2. de or. ab. episc. qui re. non tamen ab eo, qui eum ordinauit, quamuis postea redierit ad vnitatem: vt not. glo. in d. c. fi. Etiam a ijs modis puniuntur. ar. c. quid autem. 23. qu. 7. & c. nec licuit. 17. d.

Pecunialiter etiam puniri possunt. art. 23. q. 7. c. quid ait. Sunt etiam excommunicati. per. c. licet. de elect.

SCRVPVLOSVS.

3 **SCRVPVLOSVS** est, qui scrupulis, hoc est, commotionibus agitur. Et quidā dicitur scrupulosus in recognoscendus peccatis praeteritis, & in vitandis futuris timoratus, & talis communiter in bonum finem conducitur. Quidam verò scrupulosus est in recognoscendus praeteritis peccatis, sed in cauendus futuris negligens est & huic aeterna damnatio propinqua est: quia ad maiora facinora paulatim defluit.

2 **C A V S A** huiusmodi scrupulositatis aliquando est diabolica suggestio, ali-

quando debilitas cerebri, aliquando melancholica complexio, aliquando debilitas ex nimijs vigilijs & abstinentijs, aliquando societas talium personarum: vt not. Arch. Flo. in 1. part. tit. 3. c. 10. Ex scrupulositate nascitur pusillanimitas: secundum Ber. & perturbatio. ac desperatio, quae interimit spiritum hominis.

3 **R E M E D I V M** secundum Caie. ibi in summa, contra scrupulosos est diuina gratia assistens, & custodiens, quae proprijs & alienis orationibus, ieiunijs, & elemosynis à Deo deuotè querenda est. Remediū aut humanum est consulere peritos, & bonos, & acquiescere, vitare principia scrupulorum, id est, cogitationes de rebus scrupulosus quia haec sunt causae naturales scrupulorum. Particulare autem remedium est vitare tot reconfessiones peccatorum praeteritorum semel bene confessoris, nisi esset quis dubius an sit de eo confessus, vel non.

4 **Q V A N D O** autem occurrit alieni scrupulus, vel de peccato confesso, vel aliquo alio, videat per se ipsum si habet tantam cognitionē, vt sciat discernere veram conscientiam ab erronea, & tunc dimittat erroneam: quod si non potest, consulat peritos, & ster quietus ad consilium sapientis: quia non potest errare, si format sic conscientiam, & dimittat scrupulum: quod si non relinquit, tunc velet superbus, vel stultus, & hoc credo melius remedium: Si est fatuus, non potest peccare sequens scrupulum, peccat ergo, quia superbus, & non vult alieno cedere consilio. Vide aliquid supra, Conscientia. §. 1. Aliud optimum remedium est sollicitè caute etiam à venialibus peccatis, quantum potest.

SCRVRILITAS.

3 **SCRVRILITAS**, quae quis alios ad risum inhonestè prouocat, gestibus, vel verbis, ex defectu rationis prouenit: ideo peccatum est honestae vrbانيتati oppositum, quod gulae filia ponitur: vt supra. Gula. §. 6. & ex suo genere non est mortale, quia nec contra

contra bonū Dei, nec proximi. Si quis autem huiusmodi verba diceret, vel gestus faceret ad prouocandum aliū ad aliquod mortale, vel seipsum, vel quia sibi placet luxuria, vel vindicta, aut huiusmodi, esset mortale, secus autem quando tantum placet inhonesta locutio, ut sic letanter transeant: tunc sunt venialia, periculosa tamen, quia sicut dicit Apostolus, Corrupti bonos mores colloquia praua. Tamen apostolus seueritatem. Ephe. 5. inter mortalia non nominat.

SECRETVM.

SECRETVM quod non est acceptum sub secreto, si credit in nocuum alicuius iniustum, non est peccatum reuelare illud modo debito quantum fieri potest, sine scandalo, exemplo. Gusi. 2. Reg. 17. c. ar. in c. ostendit. 23. q. 5. Si autem tale secretum sit acceptum sub sigillo secreti, vel confessionis extra tamen sacramentum confessionis, vel sub iuramento de non reuelando: si sine vrgenti, & rationabili causa quis reuelet illud, mortaliter peccat, quia contra ius naturale agit, secundum Arch. Flor. secus si facit ex vrgenti, & rationabili causa: ut quia imminet notabile nocuum corporale, vel spirituale reipublice, vel personae particulari: quia iuramentum praestitum contra bonos mores, non est obligatorium, neque in hoc casu seruandus est ordo fraternae correctionis, secundum Tho. secunda secundae. q. 89. nisi esset certus de emendatione. Si autem esset secretum dictum in confessione etiam facta cum seculo, et tempore necessitatis, etiam quod non sit verum sacramentum, nullo modo potest reuelari per quodcumque praecceptum, vel ad vitandum quodcumque malum, sicut si esset sacerdos: videtur enim sacramento facere iniuriam.

Si princeps machinatur contra ciuitatem, vel ciuitas contra principem iniuste, nullus etiam iuratus tenetur hoc reuelare, si autem iniuste, reuelare tenetur, ut impediatur iniustum malum, supra, Accusatio. § 6. & 7. Ioan. de Neapoli. Idem scripsit in quodlibet.

SEDITION.

SEDITION, est tumultus ad pugnam vnius partis alicuius multitudinis contra aliam partem, & opponitur vniuersi temporali, sicut schisma spirituali, & quia est contra pacem vniuersae multitudinis, ut puta sciendens regnum, ciuitatem exercitum, vel huiusmodi, ideo mortale peccatum est ex suo genere, cum opponatur iustitiae, & communi bono, & tanto grauius est, quanto maius est bonum quod pugnatur. Pars autem quae resistit iuste seditionis, & non gaudet tali malo, non dicitur seditionis, quia laudabiliter tuetur commune bonum. Similiter qui multitudinem a potestate tyrannica ordinat liberant, nisi ex hoc maius detrimentum multitudini imminet. Vide Tho. secunda secundae. q. 24. a. 2. & Caieta ibi. ad 2.

SENTENTIA.

SENTENTIA secundum iuristas. ff. de sent. & re. i. l. 1. extra. eo. c. 2. est iudicialis definitio, quae controuersis finem imponit pronuntiatione competentis iudicis, condemnatione, vel absolutione continens. Ex quo sequitur, quod excommunicatio, siue interdictum, non sint proprie sententiae, secundum Ge. in c. animarum. de constit. lib. 6. unde in statutis ubi fit mentio de sententia, non veniunt excommunicatio. Est tamen sententia interlocutoria, cum omnis vox iudicis ad causam faciens, possit dici sententia. Facit gl. 2. q. 6. §. definitio, & ideo per viam iudicialem ferri potest fieri non potest, & secundum Ge. est proprie poena. Tho. autem prima secundae. q. 96. a. 1. dicit quod est applicatio iuris ad particulare factum.

Sententia interlocutoria, quae est iudicialis declaratio super aliquo summarie, ius tribuens inter partes, quae sine solennitate fertur, & sine solennitate scripturae. eod. tit. libr. 6. c. si & est semiplena sententia, quae fertur inter principium causae, & finem, & non super principali, sed super incidentibus quae stionibus. de appella. c. significantibus. Et quodlibet praecceptum factum per iudicem, vel eius nuncium, dicitur sententia interlocutoria, secundum glossam in authenticis. de hare. & fal. §. illud.

L 5 SEDITION.